

Motion till riksdagen 2006/07:Kr2

**av Margareta Israelsson m.fl. (s)
med anledning av prop. 2006/07:16**

Radio och TV i allmänhetens tjänst – överlåtelse av rättigheter till offentligt framförande

Sammanfattning

Regeringen föreslår i proposition 2006/07:16 ”Radio och TV i allmänhetens tjänst – överlåtelse av rättigheter till offentligt framförande” att inga formella begränsningar bör göras av Sveriges Radio AB:s, Sveriges Television AB:s eller Sveriges Utbildningsradio AB:s rätt att begära ersättning av en anordnare när innehållet i programföretagens sändningar görs tillgängliga för allmänheten genom offentligt framförande.

Vi socialdemokrater har den grundläggande uppfattningen att radio och tv i allmänhetens tjänst som regel ska finansieras genom uttagande av tevelicensavgifter. Detta bör gälla även när utsändningarna görs tillgängliga för en vidare krets vid någon form av offentligt framförande.

Däremot bör ett undantag kunna göras vid de tillfällen då en näringsidkare gör kommersiell nytta genom att ta ut en inträdesavgift.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens proposition 2006/07:16.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att SVT AB, SR AB och UR AB endast ska kunna ta betalt för offentliga visningsrätter i de fall en näringsidkare kräver inträdesavgift.

Fel! Okänt namn på

Bakgrund

Under sommaren 2006 uppmärksammades att SVT kontaktat flera av landets sportkrogar med en uppmaning att betala en särskild avgift för rätten att offentligt få visa fotbolls-VM. Den dåvarande regeringens hållning gentemot detta var att SVT ska finansieras via tevelicensen, och inte genom att sälja visningsrätter till redan licensfinansierade program.

I SOU 2006:83 Radio och TV i allmänhetens tjänst – överlåtelse av rättigheter till offentligt framförande (utredningen) presenteras förslag på hur denna princip regelmässigt kan upprätthållas. Utredaren menar att det i programbolagens sändningstillstånd kan anges att ytterligare betalning för rätten till offentlig visning av licensfinansierade utsändningar endast får utkrävas i de fall då näringsidkaren själv drar kommersiell nytta genom att ta ut en inträdesavgift. Utredaren menar att en sådan begränsning inte strider mot exempelvis de internationella upphovsrättsliga avtal Sverige skrivit under.

Förslaget innebär alltså att programföretagen i de flesta fall ska vara förhindrade att kräva betalning utöver licensavgift. Principen är att public service-medier i så hög utsträckning som möjligt ska finansieras via licensavgifter och inte på något annat sätt.

Den nya regeringens förslag

Den nya moderatledda regeringen avstyrker i proposition 2006/07:16 utredningens förslag. Argumentationen är främst juridisk, då man menar att detta skulle strida mot de upphovsrättsliga fördrag Sverige skrivit under.

Den moderatstyrda regeringens hållning är alltså att det inte bör finnas några formella hinder för programbolagen att ta betalt för rätten att offentligt sända exempelvis SVT. Däremot understryker man att programbolagen bör nyttja denna möjlighet sparsamt, och kulturministern har i medier framhållit att hon inte ser positivt på att bolagen utnyttjar den möjlighet hon formellt sett vill ge dem.

Vårt förslag

Vi anser till skillnad från regeringen att de förslag utredningen lagt fram är väl avvägda. Programbolagen bör alltså endast kunna ta betalt i de fall en näringsidkare kräver inträde för att titta på en utsändning.

Radio och tv i allmänhetens tjänst – public service-medier – är omgärdade med ett antal regler som skiljer dem från andra programbolag. Bland de viktigaste kan nämnas rätten att ta upp tevelicens. Syftet med detta är att försöka garantera ett massmedium som, inom ramen för sitt uppdrag, agerar så självständigt som möjligt både gentemot stat och gentemot marknad.

Fel! Okänt namn på

Detta påverkar på ett antal sätt det aktuella ärendet. Till att börja med är det av principiell vikt att public service ska betalas via tevelicensen. Om man har betalt sin licens, förefaller det orimligt att man ska behöva betala ytterligare en gång om man vill se en teveutsändning exempelvis på krogen.

Syftet med public service är vidare som sagt att programbolagen ska vara självständiga både gentemot stat och gentemot marknad. Det är därför viktigt att programbolagen i så hög utsträckning som möjligt är finansierade just genom tevelicensen och inte blir beroende av andra intäktskällor. Programutbudet på SVT får inte avgöras av vilka arrangemang som drar in många extra inkomster i form av försäljningar av ytterligare sändningsrättigheter.

Det förefaller däremot som rimligt att denna princip inte gäller för de näringsidkare som direkt vill tjäna pengar på exempelvis SVT:s utsändningar genom att ta ut en inträdesavgift till visningstillfället (detta kan handla om att exempelvis visa något sportarrangemang på storbildsteve med biografisittning). I detta fall är det rimligt att även programbolaget är med och delar på intäkterna. Denna gränslinje förordas också i utredningen.

Socialdemokraterna lägger stor vikt vid att värna upphovsrätten. Vår bedömning är dock att förslagen i den aktuella propositionen inte har så mycket med de grundläggande reglerna för upphovsrätten som med principerna för vad som är att betrakta som förutsättningarna för radio och tv i allmänhetens tjänst att göra.

Stockholm den 22 november 2006

Margareta Israelsson (s)

Lars Wegendal (s)

Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s)

Anne Ludvigsson (s)

Leif Pettersson (s)

Nikos Papadopoulos (s)

Göran Persson i Simrishamn (s)

Anneli Särnblad (s)